

DECIZIE nr. 1.223 din 18 noiembrie 2008

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 și 278¹ din Codul de procedură penală și ale art. 29 alin. (3) și (6) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

EMITENT • **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 893 din 30 decembrie 2008**

Data intrării în vigoare 30-12-2008

Ioan Vida - președinte

Nicolae Cochinescu - judecător

Aspazia Cojocaru - judecător

Acsinte Gaspar - judecător

Petre Lăzăroiu - judecător

Ion Predescu - judecător

Puskas Valentin Zoltan - judecător

Tudorel Toader - judecător

Augustin Zegrean - judecător

Iuliana Nedelcu - procuror

Oana Cristina Puică - magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 și 278¹ din Codul de procedură penală și ale art. 29 alin. (3) și (6) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, excepție ridicată de Societatea Agricolă Inotești din Comuna Colceag, Județul Prahova, în Dosarul nr. 1.264/259/2007 al Tribunalului Prahova - Secția penală, de Eugenia Arnăutu în Dosarul nr. 7.565/245/2008 și de Grigore Abuhnoaie în Dosarul nr. 12.917/245/2007, ambele dosare ale Judecătoriei Iași - Secția penală, de Compania Națională Poșta Română - Direcția Regională de Poștă Iași în Dosarul nr. 25.069/245/2007, de Maria Georgescu în Dosarul nr. 14.681/245/2007 și de Constantin Ovidiu Fedor în Dosarul nr. 619/245/2008, toate trei dosare ale Tribunalului Iași - Secția penală, de Lucian Valeriu Moșoni în Dosarul nr. 18.468/325/2007 și de Volumeia Elena Leucă în Dosarul nr. 10.838/325/2006, ambele dosare ale Tribunalului Timiș - Secția penală, de Societatea Comercială "Romel Interests Production and Services" - S.A. Timișoara în Dosarul nr. 5.710/325/2008 și de Marcel Șerban și Aurica Șerban în Dosarul nr. 18.460/325/2007, ambele dosare ale Judecătoriei Timișoara, de Ioan Dimeny în Dosarul nr. 2.495/305/2007 al Judecătoriei Sfântu Gheorghe, de Societatea Agricolă Inotești din Comuna Colceag, Județul Prahova, în Dosarul nr. 450/42/2008 al Curții de Apel Ploiești - Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, de Nicolae Ștefan în Dosarul nr. 2.595/302/2008 al Judecătoriei Sectorului 5 București - Secția I penală, de Marin Oprea în Dosarul nr. 652/292/2008 al Judecătoriei Roșiorii de Vede, de Ovidiu Nicodim în Dosarul nr. 1.139/279/2008 al Tribunalului Neamț - Secția penală, de Tudorița Minciu în Dosarul nr. 153/36/2008 al Curții de Apel Constanța - Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie, de Mina Cornaciu în Dosarul nr. 7.587/212/2008 al Judecătoriei Constanța - Secția penală, de Tiziano Chiarotto și Bianca Olivia Turdean (fostă Brînzeu) în Dosarul nr. 2.399/30/2008 al Curții de Apel Timișoara - Secția penală.

La apelul nominal se prezintă personal părțile Lucian Valeriu Moșoni, Elena Percec, Nicolae Ștefan, Marin Oprea și Mina Cornaciu. Pentru autorul excepției Societatea Agricolă Inotești din Comuna Colceag, Județul Prahova, răspunde reprezentantul legal Marin Duță, pentru părțile Virginia Cristea și Vlădăreanu Florentina se prezintă apărătorul ales Roland Cotârlan, iar pentru autorii excepției Tiziano Chiarotto și Bianca Olivia Turdean (fostă Brînzeu) răspunde avocat Florin Kovacs. Lipsesc celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă Curții că autorul excepției Maria Georgescu a formulat concluzii scrise în sensul admiterii criticii de neconstituționalitate a art. 278¹ alin. 2 din Codul de procedură penală, în timp ce partea Ion Țuțu a depus la dosarul Curții note scrise prin care a solicitat respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ din Codul de procedură penală.

Curtea, având în vedere că excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 1.196D/2008, nr. 1.385D/2008, nr. 1.413D/2008, nr. 1.417D/2008, nr. 1.425D/2008, nr. 1.436D/2008, nr. 1.452D/2008, nr. 1.467D/2008, nr. 1.523D/2008, nr. 1.535D/2008, nr. 1.560D/2008, nr. 1.609D/2008, nr. 1.703D/2008, nr. 1.736D/2008, nr. 1.856D/2008, nr. 1.877D/2008, nr. 1.878D/2008 și nr. 1.921D/2008 au obiect parțial identic, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Autorii excepției Societatea Agricolă Inotești din Comuna Colceag, Județul Prahova, prin reprezentant legal Marin Duță, și Nicolae Ștefan se opun conexării dosarelor, în timp ce celelalte părți prezente arată că sunt de acord.

Reprezentantul Ministerului Public nu se opune conexării cauzelor.

Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.385D/2008, nr. 1.413D/2008, nr. 1.417D/2008, nr. 1.425D/2008, nr. 1.436D/2008, nr. 1.452D/2008, nr. 1.467D/2008, nr. 1.523D/2008, nr. 1.535D/2008, nr. 1.560D/2008, nr. 1.609D/2008, nr. 1.703D

/2008, nr. 1.736D/2008, nr. 1.856D/2008, nr. 1.877D/2008, nr. 1.878D/2008 și nr. 1.921D/2008 la Dosarul nr. 1.196D/2008, care este primul înregistrat.

Cauza este în stare de judecată.

Marin Duță, reprezentant legal al autorului excepției Societatea Agricolă Inotești din Comuna Colceag, Județul Prahova, susține admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 și 278¹ din Codul de procedură penală și ale art. 29 alin. (3) și (6) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, pentru argumentele invocate în fața Tribunalului Prahova - Secția penală și a Curții de Apel Ploiești - Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, depunând la dosar note scrise în acest sens.

Autorul excepției Lucian Valeriu Moșoni solicită admiterea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 278¹ alin. 2 din Codul de procedură penală și depune fotocopii de pe înscrisuri care privesc fondul cauzei deduse spre soluționare instanței de judecată.

Partea Elena Percec susține respingerea excepției de neconstituționalitate a aceluiași dispoziții ale art. 278¹ alin. 2 din Codul de procedură penală, sens în care a transmis Curții note scrise.

Pentru părțile Virginia Cristea și Florentina Vlădăreanu, apărătorul ales Roland Cotărlan pune concluzii de respingere a criticilor de neconstituționalitate aduse art. 278¹ alin. 2 din Codul de procedură penală, făcând trimitere în acest sens la jurisprudența Curții Constituționale în materie.

Autorul excepției Nicolae Ștefan solicită admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 6 și 7 din Codul de procedură penală.

Autorul excepției Marin Oprea pune concluzii de admitere a criticilor privind neconstituționalitatea art. 278¹ alin. 2 și 4 din Codul de procedură penală.

Autorul excepției Mina Cornaciu solicită acordarea unui nou termen de judecată în vederea angajării unui apărător.

Reprezentantul Ministerului Public se opune cererii de amânare.

Curtea, deliberând, respinge cererea de acordare a unui nou termen de judecată.

Pentru autorii excepției Tiziano Chiarotto și Bianca Olivia Turdean (fostă Brînzeu), apărătorul ales Florin Kovacs pune concluzii de admitere a criticilor de neconstituționalitate aduse art. 278¹ din Codul de procedură penală, pentru argumentele invocate în fața Curții de Apel Timișoara - Secția penală.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin Încheierea din 23 aprilie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 1.264/259/2007, Tribunalul Prahova - Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ din Codul de procedură penală și ale art. 29 alin. (3) și (6) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale. Excepția a fost ridicată de Societatea Agricolă Inotești din Comuna Colceag, Județul Prahova, cu ocazia soluționării recursului privind o sentință penală referitoare la plângerea împotriva unei rezoluții de neîncepere a urmăririi penale.

Prin încheierile din 11 martie 2008 și 16 aprilie 2008, pronunțate în dosarele nr. 12.917/245/2007 și nr. 7.565/245/2008, Judecătoria Iași - Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ din Codul de procedură penală. Excepția a fost ridicată de Grigore Abuhnoaie și de Eugenia Arnăutu cu ocazia soluționării plângerilor împotriva unor rezoluții de neîncepere a urmăririi penale.

Prin Încheierea din 15 mai 2008, pronunțată în Dosarul nr. 25.069/245/2007, Tribunalul Iași - Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 alin. 2 și ale art. 278¹ alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală. Excepția a fost ridicată de Compania Națională Poșta Română - Direcția Regională de Poștă Iași cu ocazia soluționării recursului formulat împotriva unei sentințe penale prin care a fost respinsă ca tardivă plângerea împotriva unei rezoluții de neîncepere a urmăririi penale.

Prin Încheierea din 29 mai 2008, pronunțată în Dosarul nr. 14.681/245/2007, Tribunalul Iași - Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 2 din Codul de procedură penală. Excepția a fost ridicată de Maria Georgescu cu ocazia soluționării recursului formulat împotriva unei sentințe penale prin care a fost respinsă ca tardivă plângerea împotriva unei rezoluții de neîncepere a urmăririi penale.

Prin Încheierea din 9 septembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 619/245/2008, Tribunalul Iași - Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ din Codul de procedură penală. Excepția a fost ridicată de Constantin Ovidiu Fedor cu ocazia soluționării recursului formulat împotriva unei sentințe penale prin care a fost respinsă ca tardivă plângerea împotriva unei rezoluții de neîncepere a urmăririi penale.

Prin încheierile din 26 mai 2008 și 16 iunie 2008, pronunțate în dosarele nr. 18.468/325/2007 și nr. 10.838/325/2006, Tribunalul Timiș - Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 2 din Codul de procedură penală. Excepția a fost ridicată de Lucian Valeriu Moșoni și de Volumeia Elena Leucă cu ocazia soluționării recursurilor formulate împotriva unor sentințe penale prin care au fost respinse ca tardive plângerile împotriva unor rezoluții de neîncepere a urmăririi penale.

Prin Încheierea din 28 mai 2008, pronunțată în Dosarul nr. 5.710/325/2008, Judecătoria Timișoara a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală. Excepția a fost ridicată de Societatea Comercială "Romel Interests Production and Services" - S.A. Timișoara cu ocazia soluționării plângerii împotriva unei rezoluții de neîncepere a urmăririi penale.

Prin Încheierea din 11 iunie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 18.460/325/2007, Judecătoria Timișoara a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 2 din Codul de procedură penală. Excepția a fost ridicată de Marcel Șerban și Aurica Șerban cu ocazia soluționării plângerii împotriva unor rezoluții de neîncepere a urmăririi penale.

Prin Încheierea din 26 mai 2008, pronunțată în Dosarul nr. 2.495/305/2007, Judecătoria Sfântu Gheorghe a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală. Excepția a fost ridicată de Ioan Dimeny cu ocazia soluționării unei cauze penale în care judecătorul a admis plângerea împotriva unei ordonanțe de netrimitere în judecată și a reținut cauza spre soluționare.

Prin Încheierea din 16 iunie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 450/42/2008, Curtea de Apel Ploiești - Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 și art. 278¹ din Codul de procedură penală. Excepția a fost ridicată de Societatea Agricolă Inotești din Comuna Colceag, Județul Prahova, cu ocazia soluționării plângerii împotriva unei rezoluții de neîncepere a urmăririi penale.

Prin Încheierea din 27 mai 2008, pronunțată în Dosarul nr. 2.595/302/2008, Judecătoria Sectorului 5 București - Secția I penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 6 și 7 din Codul de procedură penală. Excepția a fost ridicată de Nicolae Ștefan cu ocazia soluționării plângerii împotriva unei rezoluții de neîncepere a urmăririi penale.

Prin Încheierea din 28 mai 2008, pronunțată în Dosarul nr. 652/292/2008, Judecătoria Roșiorii de Vede a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 2 și 4 din Codul de procedură penală. Excepția a fost ridicată de Marin Oprea cu ocazia soluționării plângerii împotriva unei rezoluții de neîncepere a urmăririi penale.

Prin Încheierea din 20 iunie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 1.139/279/2008, Tribunalul Neamț - Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ din Codul de procedură penală. Excepția a fost ridicată de Ovidiu Nicodim cu ocazia soluționării recursului formulat împotriva unei sentințe penale prin care a fost respinsă ca tardivă plângerea împotriva unei rezoluții de neîncepere a urmăririi penale.

Prin Încheierea din 20 mai 2008, pronunțată în Dosarul nr. 153/36/2008, Curtea de Apel Constanța - Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 2 din Codul de procedură penală. Excepția a fost ridicată de Tudorița Minciu cu ocazia soluționării plângerii împotriva unei rezoluții de neîncepere a urmăririi penale.

Prin Încheierea din 4 septembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 7.587/212/2008, Judecătoria Constanța - Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ din Codul de procedură penală. Excepția a fost ridicată de Mina Cornaciu cu ocazia soluționării plângerii împotriva unei ordonanțe a procurorului ierarhic superior prin care a fost infirmată soluția procurorului de netrimitere în judecată.

Prin Încheierea din 15 septembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 2.399/30/2008, Curtea de Apel Timișoara - Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ din Codul de procedură penală. Excepția a fost ridicată de Tiziano Chiarotto și Bianca Olivia Turdean (fostă Brînzeu) cu ocazia soluționării recursului împotriva unei sentințe penale prin care au fost desființate ordonanța și rezoluția atacate și a fost trimisă cauza procurorului în vederea redeschiderii urmăririi penale.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin, în esență, că procedura instituită prin dispozițiile art. 278 și 278¹ din Codul de procedură penală aduce atingere unor prevederi din Legea fundamentală și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reprezentând, în formularea unuia din autorii excepției, "un cumul de escrocherii ale breslei juridice". Mai mulți autori ai excepției de neconstituționalitate arată că dispozițiile art. 278¹ alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală încalcă accesul liber la justiție, egalitatea în drepturi a cetățenilor și dreptul la un proces echitabil, prin însăși sancționarea depășirii termenului de 20 de zile cu respingerea ca tardivă a plângerii împotriva actului de netrimitere în judecată al procurorului. Mai mult, în cazul în care procurorul ierarhic superior nu soluționează plângerea în termen de 20 de zile, persoana vătămată este ținută, tot sub sancțiunea decăderii, să se adreseze instanței în termen de 20 de zile de la expirarea termenului inițial de soluționare a plângerii de către procurorul ierarhic superior. Astfel, persoana vătămată este sancționată pentru culpa procurorului ierarhic superior, în condițiile în care textul de lege criticat nu prevede nicio sancțiune pentru acesta din urmă.

Critică, de asemenea, dispozițiile art. 278¹ din Codul de procedură penală, întrucât nu prevede posibilitatea atacării în instanță și a soluțiilor de începere, respectiv de redeschidere a urmăririi penale. Consideră că prevederile art. 278¹ alin. 4 din Codul de procedură penală contravin principiului constituțional al egalității în fața legii, întrucât lasă la aprecierea instanței necesitatea audierii părților. Totodată, unii din autorii excepției susțin că art. 278¹ din Codul de procedură penală încalcă egalitatea în drepturi, accesul liber la justiție, dreptul la viață și la integritatea fizică și

psihică, condițiile și limitele restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, respectiv folosirea căilor de atac, întrucât verificarea rezoluției sau ordonanței procurorului de netrimitere în judecată se face doar pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul cauzei și a eventualelor înscrisuri noi prezentate, iar calea de atac a apelului este suprimată. De asemenea, arată că art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală încalcă accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, întrucât încheierea prin care judecătorul admite plângerea împotriva actului procurorului de netrimitere în judecată și reține cauza spre soluționare nu poate fi atacată decât odată cu fondul.

În fine, consideră că dispozițiile [art. 29 alin. \(3\) și \(6\) din Legea nr. 47/1992](#) aduc atingere atribuțiilor Curții Constituționale prevăzute de Legea fundamentală.

Tribunalul Prahova - Secția penală consideră că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 278¹ din Codul de procedură penală este neîntemeiată, fără a-și exprima opinia cu privire la dispozițiile [art. 29 alin. \(3\) și \(6\) din Legea nr. 47/1992](#).

Judecătoria Iași - Secția penală apreciază ca neîntemeiată critica de neconstituționalitate a art. 278¹ din Codul de procedură penală, întrucât dispozițiile de lege criticate nu contravin niciuneia din normele constituționale invocate, ci reprezintă o concretizare a acestora, fiind instituite tocmai în vederea respectării exigenței termenului rezonabil, impusă de art. 21 alin. (3) din Constituție.

Tribunalul Iași - Secția penală consideră neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 278 alin. 2 și art. 278¹ din Codul de procedură penală, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

Tribunalul Timiș - Secția penală apreciază ca neîntemeiată critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 2 din Codul de procedură penală, întrucât dreptul de acces liber la justiție nu este unul absolut, ci poate fi supus unor termene sau formalități, cu condiția de a nu fi afectat în substanța sa.

Judecătoria Timișoara opinează în sensul netemeinicii excepției de neconstituționalitate, arătând că dispozițiile art. 278¹ alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală nu încalcă liberul acces la justiție, ci, dimpotrivă, asigură realizarea acestui drept în acord cu prevederile art. 21 din Constituție.

Judecătoria Sfântu Gheorghe consideră că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală este neîntemeiată.

Curtea de Apel Ploiești - Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât art. 278 și 278¹ din Codul de procedură penală nu contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5), ale art. 16 alin. (1) și (2), ale art. 21, ale art. 124 alin. (1) și (3) și ale art. 131 alin. (1), iar prevederile art. 40 și art. 44 din Legea fundamentală nu au aplicabilitate în cauză.

Judecătoria Sectorului 5 București - Secția I penală arată că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 278¹ alin. 6 și 7 din Codul de procedură penală este neîntemeiată.

Judecătoria Roșiori de Vede apreciază ca neîntemeiată critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 2 și 4 din Codul de procedură penală.

Tribunalul Neamț - Secția penală consideră că excepția de neconstituționalitate a art. 278¹ din Codul de procedură penală este întemeiată. Arată că aceste prevederi de lege contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) și (2) și ale art. 21 alin. (1) și (2), precum și prevederilor art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât, în cazul în care procurorul ierarhic superior nu soluționează plângerea în termenul prevăzut de art. 277 din Codul de procedură penală, persoana vătămată este nevoită să se adreseze instanței înainte de comunicarea rezoluției procurorului ierarhic superior, fără să cunoască soluția și motivarea acesteia, în timp ce învinuitul sau inculpatul, prin poziția de pasivitate de care beneficiază prin lege, este într-un evident avantaj.

Curtea de Apel Constanța - Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie nu și-a exprimat opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 2 din Codul de procedură penală.

Judecătoria Constanța - Secția penală apreciază că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 278¹ din Codul de procedură penală este neîntemeiată.

Curtea de Apel Timișoara - Secția penală consideră că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 278¹ din Codul de procedură penală este neîntemeiată.

Potrivit [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că textele de lege criticate sunt constituționale, deoarece sunt menite tocmai să asigure accesul la justiție în cauzele în care parchetul a emis acte de netrimitere în judecată și reprezintă o concretizare a normelor constituționale care consacră dreptul la un proces echitabil, fiind instituite tocmai în vederea respectării exigenței termenului rezonabil, impusă de art. 21 alin. (3) din Constituție. Astfel, reglementând dreptul persoanei interesate de a formula plângere direct la instanța de judecată în cazul în care procurorul nu se conformează prevederilor art. 277 din Codul de procedură penală, potrivit cărora procurorul este obligat să rezolve plângerea în termen de cel mult 20 de zile de la primire și să comunice de îndată persoanei care a făcut plângerea

modul în care a fost rezolvată, legiuitorul a dat expresie regulii constituționale privind soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil. Invocă, în acest sens, [deciziile Curții Constituționale nr. 405/2005](#), nr. 598/2005, nr. 141/2006, nr. 232/2007, nr. 580/2007, nr. 667/2007, nr. 674/2007 și nr. 355/2008.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile autorilor excepției prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile [Legii nr. 47/1992](#), reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 278 ("Plângerea contra actelor procurorului") și art. 278¹ ("Plângerea în fața judecătorului împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiteri în judecată") din Codul de procedură penală și ale [art. 29 alin. \(3\) și \(6\) din Legea nr. 47/1992](#) privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale (republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 643 din 16 iulie 2004). Prevederile [art. 278 din Codul de procedură penală au fost modificate prin Legea nr. 281/2003](#) privind modificarea și completarea Codului de procedură penală și a unor legi speciale (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 468 din 1 iulie 2003), iar prin [Legea nr. 480/2004](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.088 din 23 noiembrie 2004) legiuitorul a dat un nou cuprins dispozițiilor alineatului 3 și a introdus alineatul 3¹. De asemenea, prevederile [art. 278¹ din Codul de procedură penală au fost modificate prin Legea nr. 356/2006](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, precum și pentru modificarea altor legi, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 677 din 7 august 2006. Astfel, textele de lege criticate au următorul cuprins:

- Art. 278 din Codul de procedură penală: "Plângerea împotriva măsurilor luate sau a actelor efectuate de procuror ori efectuate pe baza dispozițiilor date de acesta se rezolvă de prim-procurorul parchetului sau, după caz, de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel ori de procurorul șef de secție al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție.

În cazul când măsurile și actele sunt ale prim-procurorului ori ale procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel sau ale procurorului șef de secție al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție ori au fost luate sau efectuate pe baza dispozițiilor date de către aceștia, plângerea se rezolvă de procurorul ierarhic superior.

În cazul rezoluției de neîncepere a urmăririi penale sau al ordonanței ori, după caz, al rezoluției de clasare, de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale, plângerea se face în termen de 20 de zile de la comunicarea copiei de pe ordonanță sau rezoluție, persoanelor interesate, potrivit art. 228 alin. 6, art. 246 alin. 1 și art. 249 alin. 2.

Rezoluțiile sau ordonanțele prin care se soluționează plângerile împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor de neîncepere a urmăririi penale, de clasare, de scoatere de sub urmărire penală ori de încetare a urmăririi penale, se comunică persoanei care a făcut plângerea și celorlalte persoane interesate.

Dispozițiile art. 275-277 se aplică în mod corespunzător.;

- Art. 278¹ din Codul de procedură penală: "După respingerea plângerii făcute conform art. 275-278 împotriva rezoluției de neîncepere a urmăririi penale sau a ordonanței ori, după caz, a rezoluției de clasare, de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale, date de procuror, persoana vătămată, precum și orice alte persoane ale căror interese legitime sunt vătămate pot face plângere, în termen de 20 de zile de la data comunicării de către procuror a modului de rezolvare, potrivit art. 277 și 278, la judecătorul de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță. Plângerea poate fi făcută și împotriva dispoziției de netrimiteri în judecată cuprinse în rechizitoriu.

În cazul în care prim-procurorul parchetului sau, după caz, procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel, procurorul șef de secție al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori procurorul ierarhic superior nu a soluționat plângerea în termenul prevăzut în art. 277, termenul prevăzut în alin. 1 curge de la data expirării termenului inițial de 20 de zile.

Dosarul va fi trimis de parchet judecătorului, în termen de 5 zile de la primirea adresei prin care se cere dosarul.

Persoana față de care s-a dispus neînceperea urmăririi penale, scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale, precum și persoana care a făcut plângerea se citează. Neprezentarea acestor persoane, legal citate, nu împiedică soluționarea cauzei. Când judecătorul consideră că este absolut necesară prezența persoanei lipsă, poate lua măsuri pentru prezentarea acesteia.

La judecarea plângerii, prezența procurorului este obligatorie.

La termenul fixat pentru judecarea plângerii, judecătorul dă cuvântul persoanei care a făcut plângerea, persoanei față de care s-a dispus neînceperea urmăririi penale, scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale și apoi procurorului.

Judecătorul, soluționând plângerea, verifică rezoluția sau ordonanța atacată, pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul cauzei și a oricăror înscrisuri noi prezentate.

Judecătorul pronunță una dintre următoarele soluții:

a) respinge plângerea, prin sentință, ca tardivă sau inadmisibilă ori, după caz, ca nefondată, menținând rezoluția sau ordonanța atacată;

b) admite plângerea, prin sentință, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și trimite cauza procurorului, în vederea începerii sau redeschiderii urmăririi penale, după caz. Judecătorul este obligat să arate motivele pentru care a trimis cauza procurorului, indicând totodată faptele și împrejurările ce urmează a fi constatate și prin care anume mijloace de probă;

c) admite plângerea, prin încheiere, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și, când probele existente la dosar sunt suficiente, reține cauza spre judecare, în complet legal constituit, dispozițiile privind judecata în primă instanță și căile de atac aplicându-se în mod corespunzător.

În cazul prevăzut în alin. 8 lit. c), actul de sesizare a instanței îl constituie plângerea persoanei la care se referă alin. 1.

Hotărârea judecătorului pronunțată potrivit alin. 8 lit. a) și b) poate fi atacată cu recurs de procuror, de persoana care a făcut plângerea, de persoana față de care s-a dispus neînceperea urmăririi penale, scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale, precum și de orice altă persoană ale cărei interese legitime sunt vătămăte.

În situația prevăzută în alin. 8 lit. a), persoana în privința căreia judecătorul, prin hotărâre definitivă, a decis că nu este cazul să se înceapă ori să se redeschidă urmărirea penală nu mai poate fi urmărită pentru aceeași faptă, afară de cazul când s-au descoperit fapte sau împrejurări noi ce nu au fost cunoscute de organul de urmărire penală și nu a intervenit unul dintre cazurile prevăzute în art. 10.

Judecătorul este obligat să rezolve plângerea în termen de cel mult 30 de zile de la primirea acesteia.

Plângerea greșit îndreptată se trimite organului judiciar competent.";

- **Art. 29 alin. (3) și (6) din Legea nr. 47/1992:** "(3) Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.

[...] (6) Dacă excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. (1), (2) sau (3), instanța respinge printr-o încheiere motivată cererea de sesizare a Curții Constituționale. Încheierea poate fi atacată numai cu recurs la instanța imediat superioară, în termen de 48 de ore de la pronunțare. Recursul se judecă în termen de 3 zile."

În susținerea neconstituționalității acestor prevederi legale, autorii excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) privind statul român, ale art. 16 referitoare la egalitatea în drepturi, ale art. 21 privind accesul liber la justiție, ale art. 22 cu privire la dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, ale art. 30 alin. (1) și (2) referitoare la libertatea de exprimare, ale art. 40 cu privire la dreptul de asociere, ale art. 44 privind dreptul de proprietate privată, ale art. 52 alin. (3) referitoare la dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, ale art. 53 alin. (1) cu privire la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, ale art. 57 privind exercitarea cu bună-credință a drepturilor și a libertăților, ale art. 124 referitoare la înfăptuirea justiției, ale art. 126 alin. (2) și (5) teza întâi privind instanțele judecătorești, ale art. 129 cu privire la folosirea căilor de atac, ale art. 131 referitoare la rolul Ministerului Public, ale art. 146 privind atribuțiile Curții Constituționale și ale art. 148 alin. (2) și (4) cu privire la integrarea în Uniunea Europeană, precum și ale art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului raportate la prevederile art. 6 referitoare la dreptul la un proces echitabil și ale art. 13 privind dreptul la un recurs efectiv din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

I. În ceea ce privește dispozițiile **art. 29 alin. (3) și (6) din Legea nr. 47/1992**, referitoare la inadmisibilitatea cererii de sesizare a Curții Constituționale cu soluționarea unei excepții de neconstituționalitate având ca obiect prevederi constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții, precum și la calea de atac împotriva încheierii de respingere a cererii de sesizare, excepția de neconstituționalitate a fost ridicată cu ocazia soluționării recursului formulat împotriva unei sentințe penale prin care s-a respins plângerea împotriva unei rezoluții de neîncepere a urmăririi penale, fără ca instanța să fi respins vreo cerere de sesizare a Curții Constituționale. În aceste condiții, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor **art. 29 alin. (3) și (6) din Legea nr. 47/1992** nu are legătură cu soluționarea cauzei, în accepțiunea **art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992**, fiind inadmisibilă.

II. Referitor la alin. 1 și 2 ale art. 278¹ din Codul de procedură penală, acestea au făcut în numeroase rânduri obiectul controlului de constituționalitate prin raportare la aceleași dispoziții din Legea fundamentală și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale invocate și în prezenta cauză și față de critici similare. Astfel, prin **deciziile nr. 66 din 3 februarie 2005**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 142 din 17 februarie 2005, nr. 586 din 19 iunie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 534 din 7 august 2007, și nr. 825 din 8 iulie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 587 din 5 august 2008, Curtea s-a pronunțat în sensul conformității prevederilor art. 278¹ alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală cu dispozițiile din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale invocate.

Cu acele prilejuri, Curtea a reținut că textele de lege criticate conțin norme de procedură judiciară, pe care legiuitorul este liber să le adopte potrivit competenței sale stabilite prin art. 126 alin. (2) din Constituție. Dispozițiile art. 278¹ alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală, care reglementează tocmai posibilitatea formulării plângerii la instanța de judecată împotriva actelor de netrimiteră în judecată date de procuror, asigură exercitarea dreptului de acces la justiție în concordanță cu dispozițiile art. 21 din Legea fundamentală, respectiv cu cele ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Totodată, Curtea a statuat că nu poate fi primită nici susținerea că prin stabilirea termenelor în care se soluționează plângerile împotriva rezoluțiilor și ordonanțelor de netrimiteră în judecată se încalcă dreptul la un proces echitabil, dat fiind că autoritățile judiciare la care se referă textul atacat sunt obligate, în limitele acestor termene, să respecte toate normele și principiile procesuale care asigură dreptul la un proces echitabil. Astfel, Curtea a reținut, pe de o parte, că dispozițiile de lege criticate reprezintă o concretizare a normelor constituționale ce consacră liberul acces la justiție și dreptul la un proces echitabil, fiind instituite tocmai în vederea respectării exigenței termenului rezonabil, impusă de art. 21 alin. (3) din Constituție, iar pe de altă parte, că acestea se aplică fără privilegii ori discriminări tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei legale criticate, în concordanță cu prevederile constituționale ale art. 16.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să ducă la reconsiderarea acestei jurisprudențe, atât soluția, cât și considerentele deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Eventualele abuzuri ale organelor de urmărire penală sau întârzierile în soluționarea plângerilor adresate acestora, la care se face referire în motivarea excepției și care constituie în realitate cauza nemulțumirii mai multora dintre autorii excepției, nu pot constitui motive de neconstituționalitate a textelor de lege criticate și, prin urmare, nu pot fi cenzurate de instanța de contencios constituțional.

De altfel, și textele în întregime ale art. 278 și 278¹ din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului instanței de contencios constituțional, prin raportare la aceleași dispoziții din Legea fundamentală și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale invocate și în prezenta cauză și cu motivări similare, Curtea statuând că prevederile de lege criticate nu încalcă egalitatea în drepturi, liberul acces la justiție și dreptul la un proces echitabil, ci dau expresie acestor garanții constituționale. Astfel, prin [Decizia nr. 840 din 2 octombrie 2007](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 730 din 29 octombrie 2007, Curtea a reținut că dispozițiile art. 278 din Codul de procedură penală, privind plângerea împotriva actelor procurorului, constituie norme de procedură prin care legiuitorul, în temeiul competenței sale constituționale, stabilită de art. 126 alin. (2) din Legea fundamentală, și dând expresie principiului controlului ierarhic ce guvernează activitatea procurorilor, în conformitate cu art. 132 alin. (1) din Constituție, a creat posibilitatea ca eventualele măsuri eronate luate de procuror să fie îndreptate de către procurorul ierarhic superior celui care a emis actul atacat. O atare reglementare nu aduce atingere liberului acces la justiție câtă vreme legiuitorul a asigurat posibilitatea cenzurării actelor procurorului de către instanțele judecătorești. În acest sens, prin [Decizia nr. 777 din 1 iulie 2008](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 4 august 2008, Curtea a statuat că dispozițiile art. 278¹ din Codul de procedură penală asigură accesul la justiție al persoanelor nemulțumite de soluțiile de netrimiteră în judecată date de procuror, părțile având posibilitatea să își apere drepturile și interesele în cursul judecării prin mijloacele prevăzute de lege și cu respectarea tuturor garanțiilor procesuale.

În același sens sunt și [Decizia nr. 751 din 18 septembrie 2007](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 717 din 23 octombrie 2007, [Decizia nr. 1.132 din 27 noiembrie 2007](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 7 ianuarie 2008, și [Decizia nr. 250 din 6 martie 2008](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 222 din 24 martie 2008. În cadrul acestei jurisprudențe, Curtea a mai reținut că în procedura plângerii formulate împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată nu se judecă însăși cauza, ci doar temeinicia și legalitatea soluțiilor pronunțate de procuror, pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a eventualelor probe scrise înfățișate instanței de părțile în proces. Nicio dispoziție legală nu împiedică partea interesată ca, atunci când apreciază că este posibilă administrarea altor probe pentru stabilirea adevărului, să solicite procurorului care a emis actul de netrimiteră în judecată sau procurorului superior ierarhic să dispună, în condițiile prevăzute de lege, începerea sau redeschiderea urmăririi penale.

Neintervenind elemente noi, de natură să ducă la reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele de principiu cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

În ceea ce privește criticile îndreptate spre completarea art. 278¹ din Codul de procedură penală, în sensul introducerii căii de atac a apelului împotriva hotărârii judecătorului pronunțate potrivit dispozițiilor alin. 8 lit. a) și b) ale acestui text de lege, respectiv în sensul reglementării posibilității de a formula cale de atac separată împotriva încheierii date de judecător în baza prevederilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală, precum și de a ataca în fața judecătorului actul procurorului ierarhic superior prin care acesta a soluționat plângerea împotriva rezoluției sau ordonanței procurorului de netrimiteră în judecată, asemenea solicitări nu intră în competența de soluționare a Curții Constituționale, care, potrivit [art. 2 alin. \(3\) din Legea nr. 47/1992](#), se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#),

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

I. Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 29 alin. \(3\) și \(6\) din Legea nr. 47/1992](#) privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, excepție ridicată de Societatea Agricolă Inotești din Comuna Colceag, Județul Prahova, în Dosarul nr. 1.264/259/2007 al Tribunalului Prahova - Secția penală.

II. Respinge, ca fiind neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 și 278¹ din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Societatea Agricolă Inotești din Comuna Colceag, Județul Prahova, în Dosarul nr. 1.264/259/2007 al Tribunalului Prahova - Secția penală, de Eugenia Arnăutu în Dosarul nr. 7.565/245/2008 și de Grigore Abuhnoaie în Dosarul nr. 12.917/245/2007, ambele dosare ale Judecătoriei Iași - Secția penală, de Compania Națională Poșta Română - Direcția Regională de Poștă Iași în Dosarul nr. 25.069/245/2007, de Maria Georgescu în Dosarul nr. 14.681/245/2007 și de Constantin Ovidiu Fedor în Dosarul nr. 619/245/2008, toate trei dosare ale Tribunalului Iași - Secția penală, de Lucian Valeriu Moșoni în Dosarul nr. 18.468/325/2007 și de Volumeia Elena Leucă în Dosarul nr. 10.838/325/2006, ambele dosare ale Tribunalului Timiș - Secția penală, de Societatea Comercială "Romel Interests Production and Services" - S.A. Timișoara în Dosarul nr. 5.710/325/2008 și de Marcel Șerban și Aurica Șerban în Dosarul nr. 18.460/325/2007, ambele dosare ale Judecătoriei Timișoara, de Ioan Dimeny în Dosarul nr. 2.495/305/2007 al Judecătoriei Sfântu Gheorghe, de Societatea Agricolă Inotești din Comuna Colceag, Județul Prahova, în Dosarul nr. 450/42/2008 al Curții de Apel Ploiești - Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, de Nicolae Ștefan în Dosarul nr. 2.595/302/2008 al Judecătoriei Sectorului 5 București - Secția I penală, de Marin Oprea în Dosarul nr. 652/292/2008 al Judecătoriei Roșiorii de Vede, de Ovidiu Nicodim în Dosarul nr. 1.139/279/2008 al Tribunalului Neamț - Secția penală, de Tudorița Minciu în Dosarul nr. 153/36/2008 al Curții de Apel Constanța - Secția penală și pentru cauze penale cu minori și de familie, de Mina Cornaciu în Dosarul nr. 7.587/212/2008 al Judecătoriei Constanța - Secția penală, de Tiziano Chiarotto și Bianca Olivia Turdean (fostă Brînzeu) în Dosarul nr. 2.399/30/2008 al Curții de Apel Timișoara - Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 18 noiembrie 2008.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. IOAN VIDA

Magistrat-asistent,

Oana Cristina Puică
